

La calma i el defici a través de la poesia

La vida incògnita, de Xavier Amorós Corbella.
Columna, 1990. 52 pàgines.

Jordi Llavina

La vida incògnita —premi López-Picó 1989— és el tercer llibre de poemes de Xavier Amorós Corbella. Anteriorment havia publicat *Els geranis de X* —premi Martí Dot 1983— i *El curs de les coses*. Malauradament, val a dir-ho, car no sols són poemaris de qualitat més que estimable, sinó que, a més, i més enllà dels tres lliuraments puntuals que fins ara l'autor ens ha donat, l'obra d'Amorós s'ha de llegir globalment i de forma ordenada: és així que podrem apreciar una evolució molt precisa que ara destaca uns temes i adés uns altres, tot arraconant els primers: però que, tot i això, manté sempre constants uns interessos concrets i, encara, una determinada manera d'afrontar-los, d'atansar-s'hi per mitjà d'una eina —el llenguatge— les arduïtats i ingrituds de la qual, quan no és la seva inutilitat (aparentment paradoxal), l'autor ha remarcat tot al llarg de la seva obra ("He perdut la paraula. M'adormo sense somnis", "Sóc una veu que es mor en la paraula"). Aquesta necessitat de lectura completa i, fins i tot, compulsada llibre a llibre és refermada pel fet que els poemes d'aquesta darrera obra han estat escrits en un període de temps força ampli, que té el seu origen, precisament, en l'any en què guanyà el Martí Dot, el 1983, amb *Els geranis de X* (títol enigmàtic que gosaríem interpretar com els pensaments de l'autor, X, passats pel garbell de la poesia), i que es clou l'any 1987, un any abans de la publicació del seu segon llibre. Això ens fa pensar en la possible proximitat, quant al temps de redacció, d'alguns dels poemes d'Amorós, aplegats posteriorment en algun dels llibres que li coneixem fins ara.

A *La vida incògnita* la temàtica s'enverina i, tot seguit, es resol. El llibre s'articula en tres parts: la primera, que dona títol a l'obra, i la segona, *Obligacions ineludibles*, presenten un món en desgavell, sensiblement hostil al poeta, en què, tanmateix, aquest s'isola, volgudament o no. No hi ha nostàlgia per la ciutat natal, que en un poema d'*El curs...* evocava, tot distanciant-la significativament de Barcelona, amb la referència al vent. Hi ha, més aviat, la constatació de viure immers en aquest espai difícil, vast, que esborra la precisió dels límits íntims (*El meu jardí tancat*) en favor de l'anonimat, de la pluralitat, del no-jo. Espai dramàticament estàtic, immòbil que el poeta voldria anorrear tot d'una amb un gest desesperat. Enfront d'aquesta realitat opressiva, però, el poeta —esperonat gairebé per un acte reflex— hi oposa l'altra, la pròpia intimitat que arriba a exacerbar-se en els poemes de la segona part. És com una mena de rastrejament obstinat dins la pròpia psicologia, dins el quotidià de l'experiència, que arriba a produir l'estranyesa davant l'altra configuració; això és, la del món, la dels altres.

Caracteritza ambdues parts una dicció lenta, amb la preeminència del vers ample i esticomiti, que no permet un ritme fluid sinó que, al contrari, el trenca constantment; com un reflex formal del desordre i de l'absurd que paral·lelament descriu el sentit dels poemes.